

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ANEXĂ LA EXPUNEREA DE MOTIVE

NOTĂ DE PREZENTARE A CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT, A CONTULUI ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ȘI A CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE, PE ANUL 2015

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 1.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobat prin Legea nr.186/2014	Prevederi/ Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	% Față de Prevederi /Credite definitive
Venituri	107.413,0	109.279,7	103.767,6	94,9
Cheltuieli	126.532,6	133.615,2	125.215,8	93,7
Deficit	(19.119,6)	(24.335,5)	(21.448,2)	(88,1)
% deficit în PIB*	(2,7)	(3,5)	(3,0)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „in lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015

Analizând execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2015 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 103.767,6 milioane lei, sunt cu 5.512,1 milioane lei (5,1%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate, în sumă de 125.215,8 milioane lei, sunt cu 8.399,4 milioane lei (6,3%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 21.448,2 milioane lei, este cu 2.887,3 milioane lei (11,9%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

A. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2015 sunt în sumă de 103.767,6 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, pe anul 2015, se prezintă în structură astfel:

Tabel 2.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Incasări realizate	% față de prevederile definitive
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	109.279,7	103.767,6	94,9
I.VENITURI CURENTE	96.227,4	97.479,9	101,3
A. VENITURI FISCALE din care:	88.634,7	89.572,7	101,0
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL, din care :	23.812,1	24.614,6	103,3
- impozit pe profit	13.591,1	13.772,7	101,3
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	905,7	979,1	108,0
- impozit pe venit, din care:	25.913,9	26.337,8	101,6
- impozit pe venituri din salarii	18.988,0	19.459,9	102,4
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(17.229,0)	(17.111,3)	99,3
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	630,4	636,3	100,9
A2. IMPOZIT PE SALARII	-	0,3	-
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE din care:	1.127,8	1.170,5	103,7
- impozit pe construcții	1.027,8	1.054,7	102,6
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	62.909,0	62.965,8	100,0
- taxa pe valoarea adăugată	57.063,0	57.132,1	100,1
- TVA încasată	-	74.668,4	-
- TVA restituită (se scade)	-	(18.113,1)	-
- Majorări de întârziere aferente TVA	-	576,8	-
- sume defalcate din TVA (se scad)	(21.555,6)	(21.212,8)	98,4
- alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	1.104,9	1.019,2	92,2
- accize	24.823,5	24.654,4	99,3
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	1.473,2	1.372,9	93,2
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	775,3	816,0	105,2
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	775,3	816,0	105,2
A6. ALTE IMPOZITE SI TAXE FISCALE	10,5	5,5	52,1
- alte impozite și taxe fiscale	10,5	5,5	52,1
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	183,8	192,9	104,9

- contribuțiile angajatorilor	183,8	192,7	104,8
- contribuțiile asiguraților	-	0,2	-
C. VENITURI NEFISCALE	7.408,9	7.714,3	104,1
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	5.451,6	5.284,7	96,9
- venituri din proprietate	5.401,9	5.255,5	97,2
- venituri din dobânzi	49,7	29,2	58,6
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII	1.957,3	2.429,6	124,1
- venituri din prestări de servicii și alte activități	494,5	551,8	111,5
- venituri din taxe administrative, eliberări permise	50,7	(0,1)	(0,2)
- amenzi, penalități și confiscări	491,4	532,0	108,3
- diverse venituri	919,6	1.344,8	146,2
- transferuri voluntare, altele decât subvențiile	1,1	1,1	96,7
II. VENITURI DIN CAPITAL	392,1	394,5	100,6
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	28,8	28,0	97,1
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	12.631,4	6.033,3	47,7
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	-	(139,3)	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	(28,8)	-

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „in lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015

Realizarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2015 comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 3:

Tabel 3.

- milioane lei -

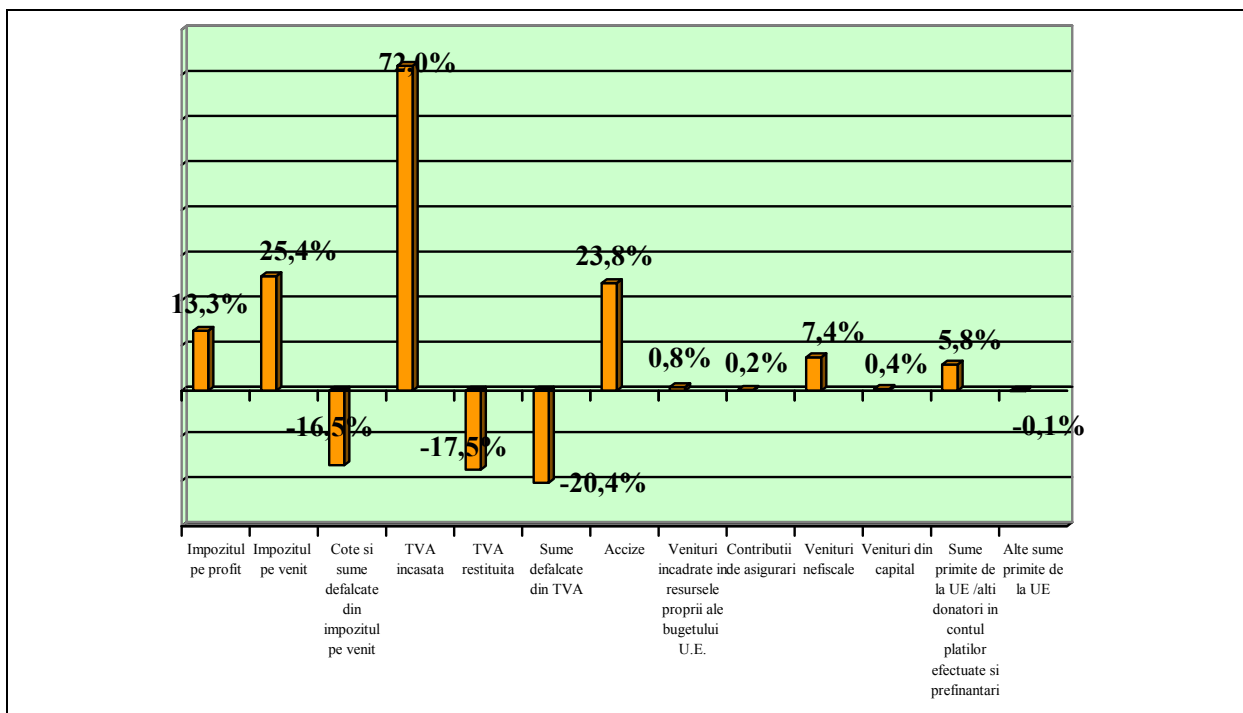
INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
VENITURI- TOTAL din care:	94.513,7	103.767,6	100,0	100,0	14,2	14,7
I. VENITURI CURENTE, din care:	86.878,3	97.479,9	91,9	93,9	13,0	13,8
A. VENITURI FISCALE, din care:	80.538,1	89.572,7	85,2	86,3	12,1	12,7
- impozit pe profit	12.190,3	13.772,7	12,9	13,3	1,8	2,0
- impozit pe profit de la agenții economice	11.913,2	13.249,4	12,6	12,8	1,8	1,9
- impozit pe profit de la băncile comerciale	277,1	523,3	0,3	0,5	-	0,1
- impozit pe venit	23.441,7	26.337,8	24,8	25,4	3,5	3,7
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(15.054,0)	(17.111,3)	(15,9)	(16,5)	(2,3)	(2,4)
- impozit pe salarii	(0,1)	0,3	-	-	-	-
- impozit pe construcții	1.560,5	1.054,7	1,7	1,0	0,2	0,1
- taxa pe valoarea adăugată	50.878,5	57.132,1	53,8	55,1	7,6	8,1
- sume defalcate din TVA (se scad)	(19.290,7)	(21.212,8)	(20,4)	(20,4)	(2,9)	(3,0)

- accize	22.755,4	24.654,4	24,1	23,8	3,4	3,5
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	643,0	816,0	0,7	0,8	0,1	0,1
- alte impozite și taxe fiscale	7,3	5,5	-	-	-	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	175,3	192,9	0,2	0,2	-	-
C. VENITURI NEFISCALE	6.164,9	7.714,3	6,5	7,4	0,9	1,1
II. VENITURI DIN CAPITAL	286,3	394,5	0,3	0,4	-	0,1
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	118,5	28,0	0,1	-	-	-
IV. SUBVENȚII	18,8	-	-	-	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	4.783,9	6.033,3	5,1	5,8	0,7	0,9
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	2.155,2	(139,3)	2,3	(0,1)	0,3	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	272,7	(28,8)	0,3	-	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este 704.542,0 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, la 31 decembrie 2015 comparativ cu anul 2014, prezintă o creștere totală de 9,8% (9.253,9 milioane lei), respectiv 1,3% din PIB.

Grafic 1. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat, în anul 2015

ANALIZA PRINCIPALELOR SURSE DE VENITURI ALE BUGETULUI DE STAT

I. VENITURI CURENTE, din care:

➤ **Impozitul pe profit** încasat în sumă de 13.772,7 milioane lei, cu 181,6 milioane lei peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 13,3% în totalul veniturilor încasate și 2,0% din PIB .

Analizând în structură încasările la impozitul pe profit aferent anului 2015 se evidențiază o realizare de 13.249,4 milioane lei de la agenții economici (96,2%) și 523,3 milioane lei (3,8%) de la băncile comerciale.

Comparativ cu anul 2014, impozitul pe profit prezintă o creștere de 1.582,4 milioane lei (13,0%). În structură, s-a realizat majorarea încasărilor din impozitul pe profit virat de agenții economici cu 1.336,2 milioane lei (11,2%).

Nivelul total al încasărilor din impozitul pe profit virat de băncile comerciale pentru anul 2015 este de 523,3 milioane lei (cu 246,2 milioane lei mai mult decât în anul 2014).

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili se prezintă astfel:

Tabel 4.

CONTRIBUABILI	ANUL 2014		ANUL 2015	
	milioane lei	%	milioane lei	%
Agenți economici	11.913,2	97,7	13.249,4	96,2
Bănci comerciale	277,1	2,3	523,3	3,8
TOTAL	12.190,3	100,0	13.772,7	100,0

➤ **Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice** în sumă de 979,1 milioane lei, cu 73,4 milioane lei (8,0%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,9% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- impozit pe venitul microîntreprinderilor 869,7 milioane lei (88,8%);
- impozit pe dividende datorat de persoane juridice 62,4 milioane lei (6,4%);
- impozit pe veniturile realizate de persoanele juridice nerezidente încasate până la 31.01.2014, 36,6 milioane lei (3,7%).

➤ **Impozitul pe venit** în sumă de 26.337,8 milioane lei, cu 423,9 milioane lei (1,6%) peste prevederile bugetare definitive, reprezintă 25,4% din totalul veniturilor încasate și 3,7% din PIB, fiind în creștere cu 12,4% față de anul 2014.

Impozitul pe venit aferent anului 2015 este format în principal din:

- impozit pe venituri din salarii 19.459,9 milioane lei (73,9%), fiind în creștere cu 14,7% față de anul 2014;
- impozit pe venituri din dividende 1.805,8 milioane lei (6,9%);
- impozit pe venituri din pensii 1.662,8 milioane lei (6,3%), fiind în creștere cu 15,2% față de anul 2014.

Pe parcursul execuției bugetare, din impozitul pe venit s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume și cote (se scad) în sumă de 17.111,3 milioane lei, reprezentând ((16,5))% din totalul veniturilor încasate și ((2,4))% din PIB.

➤ **Taxa pe valoarea adăugată** în sumă de 57.132,1 milioane lei, reprezintă 55,1% din totalul veniturilor încasate și 8,1% din PIB, a înregistrat o creștere de 12,3% comparativ cu anul 2014, chiar dacă începând cu 1 iunie 2015 a fost introdusă cotă redusă de TVA de 9% (față de cota standard de 24%) pentru livrările de alimente și băuturi non-alcolice, animale și păsări vii din specii domestice, semințe, plante și ingrediente alimentare, servicii de restaurant și catering.

În anul 2015, taxa pe valoarea adăugată **încasată** a fost în sumă de 74.668,4 milioane lei, taxa pe valoarea adăugată **restituită** (se scade) 18.113,1 milioane lei, iar **majorările de întârziere aferente TVA** 576,8 milioane lei.

În structură, încasările din TVA pentru **importurile de bunuri**, au fost cu 9,8% mai mari față de aceeași perioadă a anului trecut, fiind influențate pozitiv de creșterea volumului cifrei de afaceri din comerțul cu produse alimentare în primele unsprezece luni de +19,1%. Această evoluție este susținută de efectul reducerii cotei de TVA de la 24% la 9% pentru această categorie de produse.

De asemenea, s-a constatat o creștere a încasărilor din **operațiuni interne de 6,4%** pentru anul 2015 comparativ cu anul 2014. Creșterea este susținută de indicele valoric al comenzilor noi din industria bunurilor de folosință îndelungată, care a crescut în primele unsprezece luni ale anului 2015 cu 28,0%. O redirecționare a cheltuielilor populației către acest tip de produse însoțit de creșterea economică, ar putea indica o schimbare de comportament al consumatorilor, cel puțin pe termen mediu.

În ceea ce privește **valoarea restituirilor de taxă pe valoare adăugată**, în anul 2015, aceasta **au scăzut cu 7,9%** față de aceeași perioadă a anului precedent. Astfel, valoarea taxei pe valoare adăugată restituită a fost de 18,1 mld. lei, cu 1,6 mld. lei mai puțin față de valoarea înregistrată în anul precedent. Pentru luna decembrie valoarea restituită s-a ridicat la valoarea de 3 mld. lei, fiind de circa 2 ori mai mare decât media primelor 11 luni 2015.

În cursul anului 2015 din totalul încasărilor TVA, s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume (se scad) în cuantum de 21.212,8 milioane lei ((28,4)%), pentru:

- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Municipiului București (se scad) 13.547,8 milioane lei ((63,9)%);
- echilibrarea bugetelor locale (se scad) 4.575,8 milioane lei ((21,6)%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor 2.315,0 milioane lei ((10,9)%);
- drumuri (se scad) 787,4 milioane lei ((3,7)%);
- restituiri din sume defalcate din TVA acordate în anul precedent (cu semnul +) 13,2 milioane lei (0,1%).

➤ **Accize.** Veniturile realizate din accize sunt în sumă de 24.654,4 milioane lei, reprezentând 23,8% din totalul veniturilor încasate și 3,5% din PIB.

Comparativ cu anul 2014 când s-au încasat 22.755,4 milioane lei, se constată o creștere de 8,3%.

În structură, veniturile din accize s-au format în principal din:

- accize încasate din vânzarea produselor energetice 13.399,2 milioane lei (54,3%);
- accize încasate din vânzarea produselor din tutun, 8.640,8 milioane lei (35,0%);
- accize încasate în vamă din importul produselor energetice, 1.252,4 milioane lei (5,1%);
- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate și bere 1.181,2 milioane lei (4,8%).

➤ **Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** în sumă de 1.372,9 milioane lei, sunt formate în principal din:

- taxe pentru jocurile de noroc 1.258,2 milioane lei (91,6%);
- taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare 111,1 milioane lei (8,1%);
- taxa pe activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale 15,0 milioane lei (1,1%);
- taxe speciale pentru autoturisme și autovehicule la prima înmatriculare în România (se scad) 8,0 milioane lei ((0,6)%);
- taxa de poluare pentru autovehicule de compensat/restituit (se scad) 5,0 milioane lei ((0,4)%).

➤ **Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene** în sumă de 816,0 milioane lei, reprezentând 0,8% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, sunt formate în principal din taxe vamale în sumă de 810,0 milioane lei (99,3%).

Comparativ cu anul 2014, încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o creștere cu 26,9% în anul 2015.

➤ **Contribuții de asigurări** în sumă de 192,9 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul veniturilor încasate și sunt alcătuite din contribuțiile angajatorilor 192,7 milioane lei (99,9%) și contribuțiile asiguraților 0,2 milioane lei (0,1%).

Contribuțiile angajatorilor în sumă de 192,7 milioane lei sunt constituite din vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate în sumă de 192,8 milioane lei (100,1%), respectiv din alte contribuții pentru asigurări sociale datorate de angajatori (+restante anii anteriori din contribuția agenților economici pentru persoane cu handicap) în sumă de (0,1) milioane lei ((0,1)%).

Contribuțiile asiguraților în sumă de 0,2 milioane lei sunt constituite în principal din contribuții de asigurări sociale de stat datorate de asigurați.

➤ **Veniturile din proprietate** în sumă de 5.255,5 milioane lei, reprezentând 5,1% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din dividende 2.507,6 milioane lei (47,7%) și venituri din concesiuni și închirieri 1.689,2 milioane lei (32,1%).

➤ **Venituri din prestări de servicii și alte activități** în sumă de 551,8 milioane lei reprezentând 0,5% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din prestări de servicii 221,6 milioane lei (40,2%) și taxe consulare 178,7 milioane lei (32,4%).

➤ **Amenzi, penalități și confiscări**, în sumă de 532,0 milioane lei, reprezentând 0,5% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, în sumă de 419,3 milioane lei (78,8%).

➤ **Diverse venituri**, în sumă de 1.344,8 milioane lei, reprezentând 1,3% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din alte venituri în sumă de 694,5 milioane lei (51,6%), precum și din sume recuperate în urma deciziei de incompatibilitate a ajutorului de stat în sumă de 507,6 milioane lei (37,7%).

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 394,5 milioane lei, cu 2,4 milioane lei (0,6%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,4% în totalul veniturilor și sunt formate în principal din:

- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare 275,4 milioane lei (69,8%);
- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului 48,3 milioane lei (12,2%);
- alte venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice 47,7 milioane lei (12,1%).

III. OPERAȚIUNI FINANCIARE în sumă de 28,0 milioane lei, reprezintă în principal venituri din sume reportate și alte surse de venituri.

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI în sumă de 6.033,3 milioane lei, cu 6.598,1 milioane lei (52,3%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 5,8% în totalul veniturilor încasate, 0,9% din PIB și sunt formate în principal din sume primite în cadrul mecanismului top-up 1.706,1 milioane lei (28,3%), Fondul de Coeziune în sumă de 1.596,6 milioane lei (26,5%) și Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală în sumă de 1.350,2 milioane lei (22,4%).

ALTE SUME PRIMITE DE LA UE, (139,3) milioane lei, reprezintă alte sume primite din fonduri de la UE pentru programele operaționale finanțate în cadrul obiectivului convergență.

SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE, în sumă de (28,8) milioane lei, reprezintă sume încasate pentru bugetul de stat în contul unic, în curs de distribuire.

B. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2015 în sumă de 125.215,8 milioane lei, sunt cu 8.399,4 milioane lei (6,3%) sub creditele bugetare definitive.

În *structură economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

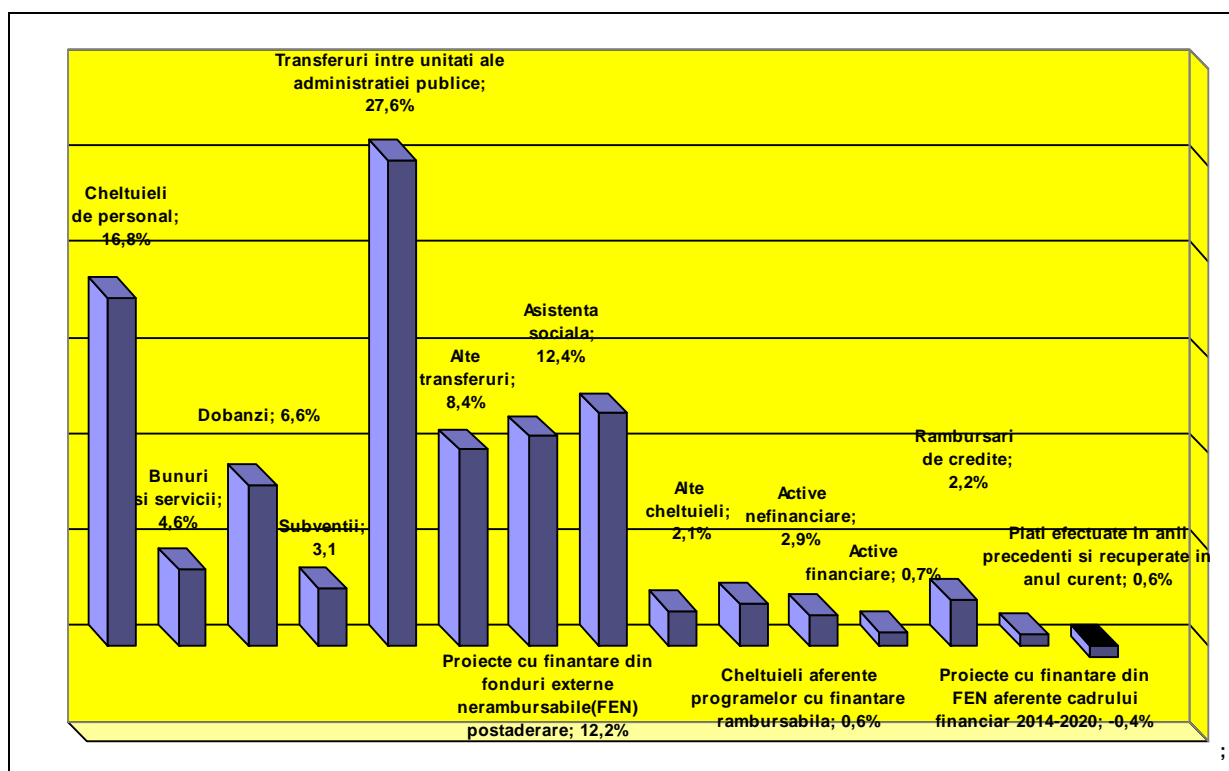
Tabel 5.

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Total cheltuieli	115.615,9	125.215,8	100,0	100,0	17,3	17,8
- Cheltuieli de personal	21.239,7	21.002,8	18,4	16,8	3,2	3,0
- Bunuri și servicii	5.169,6	5.756,8	4,5	4,6	0,8	0,8
- Dobânzi	8.724,3	8.291,8	7,5	6,6	1,3	1,2
- Subvenții	4.015,3	3.929,6	3,5	3,1	0,6	0,5
- Transferuri între unități ale administrației publice	29.988,5	34.490,3	25,9	27,6	4,5	4,9
- Alte transferuri	11.443,6	10.538,8	9,9	8,4	1,7	1,5
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile(FEN) postaderare	11.698,7	15.257,7	10,1	12,2	1,7	2,2
- Asistență socială	13.837,5	15.505,2	11,9	12,4	2,1	2,2
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	31,9	495,4	-	0,4	-	0,1
- Alte cheltuieli	2.953,6	2.582,9	2,6	2,1	0,4	0,4
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	1.567,7	725,8	1,4	0,6	0,2	0,1
- Active nefinanciare	2.429,3	3.654,6	2,1	2,9	0,4	0,5
- Active financiare	420,7	901,0	0,4	0,7	0,1	0,1
- Împrumuturi	113,6	32,5	0,1	-	-	-
- Rambursări de credite	2.620,1	2.778,3	2,3	2,2	0,4	0,4
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(638,2)	(727,7)	(0,6)	(0,6)	(0,1)	(0,1)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei.

Grafic 2. Structura economică a cheltuielilor bugetului de stat în anul 2015

ANALIZA PRINCIPALELOR CHELTUIELI ALE BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2015, analizate în structură, se prezintă astfel:

I. Cheltuieli de personal în sumă de 21.002,8 milioane lei, reprezintă 16,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o scădere de 1,1% comparativ cu 31 decembrie 2014.

II. Cheltuieli pentru bunuri și servicii în sumă de 5.756,8 milioane lei, reprezintă 4,6% din totalul cheltuielilor bugetare, înregistrând o creștere de 11,4% comparativ cu 31 decembrie 2014.

În cadrul acestora o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru bunuri și servicii 43,1% (2.480,7 milioane lei), alte cheltuieli 12,0% (690,9 milioane lei), finanțarea unor acțiuni de sănătate din cadrul unităților sanitare din rețeaua administrației publice locale 11,5% (659,8 milioane lei).

III. Dobânzi în sumă de 8.291,8 milioane lei, reprezintă 6,6% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și înregistrează o scădere de 5,0% comparativ cu 31 decembrie 2014.

IV. Subvenții în sumă de 3.929,6 milioane lei, reprezintă 3,1% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și au înregistrat la 31 decembrie 2015 o scădere de 2,1% comparativ cu anul 2014.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru sprijinirea producătorilor agricoli 46,7% (1.836,3 milioane lei), subvențiile pentru susținerea transportului feroviar public de călători 34,0% (1.335,0 milioane lei), subvenții pentru transportul de călători cu metroul 8,1% (319,1 milioane lei), programe de conservare sau de închidere a minelor 4,5% (177,9 milioane lei) și alte subvenții 4,5% (176,2 milioane lei).

VI. Transferuri între unități ale administrației publice în sumă de 34.490,3 milioane lei, reprezintă 27,6% din totalul cheltuielilor bugetare, fiind formate din:

- transferuri curente 31.364,8 milioane lei (90,9%), din care pondere importantă au:
  - transferurile din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 18.363,7 milioane lei (58,5%);
  - transferurile către instituții publice în sumă de 3.365,6 milioane lei (10,7%) ;
  - finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap în sumă de 2.657,0 milioane lei (8,5%);
  - finanțarea de bază a învățământului superior în sumă de 2.050,5 milioane lei (6,5%);
  - transferurile din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 1.274,9 milioane lei (4,1%), din care :
    - sume transferate din capitolul 5601 „*Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației*” 1.213,6 milioane lei (95,2%);
    - sume transferate din capitolul 6601 „*Sănătate*” 61,3 milioane lei (4,8%).
- transferuri de capital 3.125,5 milioane lei (9,1%).

La 31 decembrie 2015 cheltuielile privind transferurile între unități ale administrației publice înregistrează o creștere de 15,0% comparativ cu anul 2014.

VII. Alte transferuri în sumă de 10.538,8 milioane lei, reprezentând 8,4% din totalul cheltuielilor bugetare, au fost acordate pentru:

- contribuția României la bugetul Uniunii Europene 6.396,1 milioane lei (60,7%);
- transferuri interne 3.431,2 milioane lei (32,5%), din care pondere importantă au investițiile agenților economici cu capital de stat în sumă de 867,4 milioane lei (25,3%), alte transferuri curente interne 671,0 milioane lei (19,6%) și finanțarea proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare 519,8 milioane lei (15,1%);
- transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale) 711,5 milioane lei (6,8%).

VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare în sumă de 15.257,7 milioane lei, reprezintă 12,2% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 4.235,6 milioane lei, respectiv 27,8% a fost utilizată de Ministerul Transporturilor, 4.062,4 milioane lei, respectiv 26,6% a fost utilizată de Ministerul Fondurilor Europene, 1.153,6 milioane lei, respectiv 7,6% a fost utilizată de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și 1.791,9 milioane lei, respectiv 11,7% a fost utilizată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Programele din Fondul de Coeziune (FC) 26,9% (4.101,6 milioane lei);
- Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) 16,0% (2.445,9 milioane lei);
- Programe din Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală (FEADR) 10,2% (1.563,5 milioane lei);
- Transferuri din bugetul de stat către ONG-uri, societăți comerciale, instituții publice finanțate parțial sau integral din venituri proprii și alți beneficiari de drept public sau privat necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din FEN postaderare 9,8% (1.491,4 milioane lei);
- Transferuri de fonduri din bugetul de stat către bugetele locale necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din FEN postaderare 8,9% (1.363,0 milioane lei).

IX. Asistență socială în sumă de 15.505,2 milioane lei, reprezintă 12,4% din totalul cheltuielilor bugetare. Din totalul plăților suma de 14.632,2 mii lei respectiv 94,4% a fost utilizată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice reprezentând alocații de stat pentru copii, indemnizații lunare și stimulente de inserție pentru creșterea copilului, alocație pentru susținerea familiei, ajutoare sociale, ajutoare pentru încălzirea locuinței, pensii agricultori și alte indemnizații cu caracter reparatoriu, etc.

La 31 decembrie 2015 cheltuielile privind asistența socială au înregistrat o creștere de 12,1% comparativ cu 31 decembrie 2014.

X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020 în sumă de 495,4 milioane lei, reprezintă 0,4% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 492,9 milioane lei, respectiv 99,5% reprezintă cheltuieli pentru Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane.

XI. Alte cheltuieli în sumă de 2.582,9 milioane lei, reprezintă 2,1% din totalul cheltuielilor bugetare, și sunt formate în principal din:

- despăgubiri civile 1.372,2 milioane lei (53,1%);
- burse 459,0 milioane lei (17,8%);
- contribuția statului la salarizarea personalului de cult 272,7 milioane lei (10,6%).

Din totalul plăților suma de 1.269,5 milioane lei, respectiv 49,2%, a fost utilizată de Ministerul Finanțelor Publice pentru achitarea de despăgubiri pentru restituirea proprietăților și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, compensări în baza art. VII din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare, precum și sume consemnate în conformitate cu prevederile art. 38³ din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare (cazul Micula).

XII. Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă în sumă de 725,8 milioane lei, reprezintă 0,6% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 315,4 milioane lei a fost utilizată de Ministerul Transporturilor pentru programe de restructurare a drumurilor afectate de inundații, programe de modernizare a metroului – etapa V, program autostrada Cernavodă – Constanța.

La 31 decembrie 2015 cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă au înregistrat o scădere de 53,7% comparativ cu 31 decembrie 2014.

XIII. Active nefinanciare în sumă de 3.654,6 milioane lei, reprezintă 2,9% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

La 31 decembrie 2015 cheltuielile cu activele nefinanciare au înregistrat o creștere de 50,4% comparativ cu 31 decembrie 2014. Din acestea, în anul 2015, la nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost efectuate plăți în sumă de 1.993 milioane lei, pentru plata tranșei aferente achiziției de avioane multirol, precum și pentru achiziții de active fixe și reparații capitale la tehnica de luptă, în scopul creșterii capacității operaționale a Armatei Române.

În cadrul activelor nefinanciare, o pondere semnificativă au cheltuielile pentru active fixe 84,3% (3.081,0 milioane lei), din care alte active fixe 60,4% (1.861,1 milioane lei), iar construcțiile 21,2% (652,1 milioane lei).

XIV. Împrumuturi în sumă de 32,5 milioane lei înregistrând o scădere de 71,4% comparativ cu 31 decembrie 2014. Acestea au fost destinate finanțării unor proiecte în cadrul Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro, semnat la București la 27 aprilie 2010 și a protocolului adițional la acesta, semnat la Chișinău la 23 septembrie 2010, ratificat prin Legea nr. 12/2011 și a celui de-al doilea Protocol adițional la Acord, semnat la București la 10 august 2011 și la Chișinău la 16 august 2011, ratificat prin Legea nr. 66/2012.

XV. Rambursări de credite în sumă de 2.778,3 milioane lei, reprezintă 2,2% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 2.324,4 milioane lei, circa 83,7%, a fost plătită de Ministerul Finanțelor Publice - Acțiuni Generale pentru rambursări de credite în contul împrumuturilor preluate/contractate de MFP în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică.

În *structură funcțională*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 6.

- milioane lei -

	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI :	133.615,2	125.215,8	93,7
Partea a I-a			
SERVICII PUBLICE GENERALE	51.798,0	48.154,5	92,9
Autorități publice și acțiuni externe	15.565,3	14.469,8	92,9
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.930,7	1.885,2	97,6
Alte servicii publice generale	3.023,7	1.439,3	47,6
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	11.447,0	10.782,9	94,1
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	19.831,3	19.577,3	98,7
Partea a II-a			
APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ	22.486,6	22.332,2	99,3
Apărare	6.740,7	6.725,7	99,7
Ordine publică și siguranță națională	15.745,9	15.606,5	99,1
Partea a III-a			
CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE	30.310,2	29.666,2	97,8
Învățământ	4.716,9	4.491,9	95,2
Sănătate	3.917,6	3.758,5	95,9
Cultură, recreere și religie	2.030,1	1.919,8	94,5
Asigurări și asistență socială	19.645,6	19.496,0	99,2
Partea a IV-a			
SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE	7.845,3	7.056,4	89,9
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	5.259,5	4.532,3	86,1
Protecția mediului	2.585,8	2.524,1	97,6
Partea a V-a			
ACȚIUNI ECONOMICE	21.175,1	18.006,5	85,0
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	2.198,6	1.883,3	85,6
Combustibili și energie	157,9	122,0	77,2
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	110,4	99,6	90,2
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	6.398,8	6.000,3	93,7
Transporturi	11.938,1	9.621,5	80,5
Comunicații	180,8	107,2	59,2
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	108,4	94,8	87,5
Alte acțiuni economice	49,6	45,3	91,4
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	32,5	32,5	100,0

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „in lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2015

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2015 comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 7:

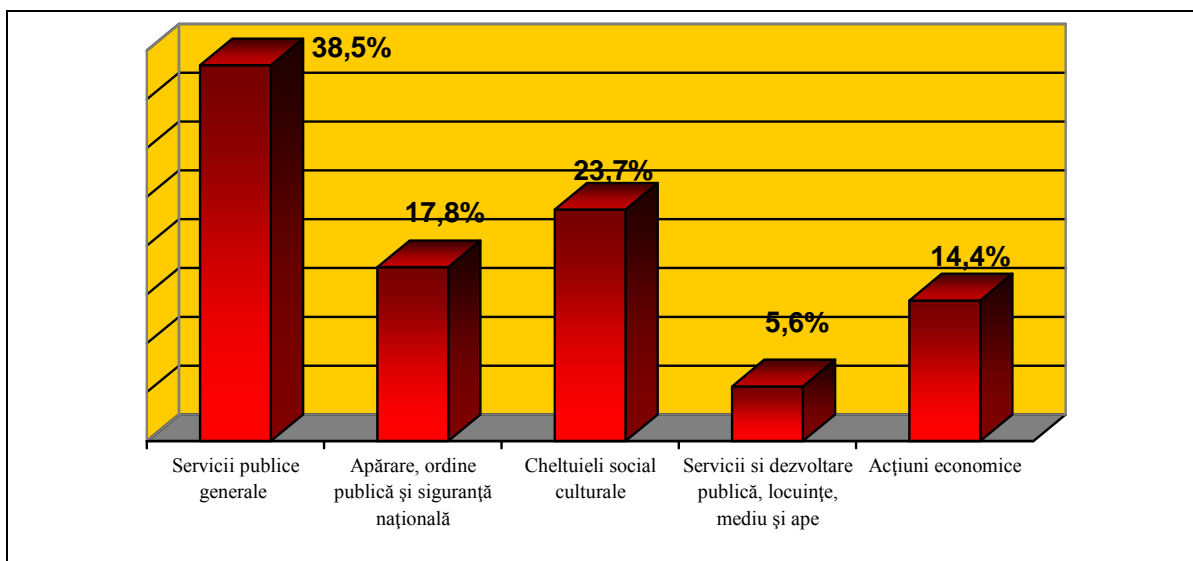
Tabel 7.

- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
TOTAL CHELTUIELI	115.615,9	125.215,8	100,0	100,0	17,3	17,8
din care :						
Partea I-a						
Servicii Publice Generale,	43.767,7	48.154,5	37,9	38,5	6,6	6,8
din care :						
Autorități publice și acțiuni externe	12.892,3	14.469,8	11,2	11,6	1,9	2,1
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	10.977,9	10.782,9	9,5	8,6	1,6	1,5
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	16.571,3	19.577,3	14,3	15,6	2,5	2,8
Partea a II-a						
Apărare, ordine publică și siguranță națională	20.394,4	22.332,2	17,6	17,8	3,1	3,2
Apărare	5.668,4	6.725,7	4,9	5,4	0,9	1,0
Ordine publică și siguranță națională	14.726,0	15.606,5	12,7	12,4	2,2	2,2
Partea a III-a						
Cheltuieli social culturale	26.679,0	29.666,2	23,1	23,7	4,0	4,2
Învățământ	4.442,4	4.491,9	3,9	3,6	0,6	0,6
Sănătate	3.143,6	3.758,5	2,7	3,0	0,5	0,5
Cultură, recreere și religie	1.871,4	1.919,8	1,6	1,5	0,3	0,3
Asigurări și asistență socială	17.221,6	19.496,0	14,9	15,6	2,6	2,8
Partea a IV-a						
Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	5.722,3	7.056,4	4,9	5,6	0,8	1,0
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	3.731,1	4.532,3	3,2	3,6	0,5	0,6
Protecția mediului	1.991,2	2.524,1	1,7	2,0	0,3	0,4
Partea a V-a						
Acțiuni economice, din care:	19.052,5	18.006,5	16,5	14,4	2,8	2,6
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	5.678,5	6.000,3	4,9	4,8	0,9	0,9
Transporturi	11.102,4	9.621,5	9,6	7,7	1,7	1,4

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei.

Grafic 3. Structura funcțională a principalelor cheltuieli ale bugetului de stat

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale în sumă de 48.154,5 milioane lei reprezintă 38,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 6,8% din PIB și cuprind:

1. **Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe** în sumă de 14.469,8 milioane lei (30,0%), cu 7,1% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 2,1% din PIB. În cadrul acestor cheltuieli se cuprind:

- autorități executive și legislative în sumă de 7.340,8 milioane lei (50,7%), și cuprind:
  - autorități executive 6.588,5 milioane lei (89,8%);
  - alte organe ale autorităților publice 389,2 milioane lei (5,3%);
  - autorități legislative 331,7 milioane lei (4,5%);
  - administrația prezidențială 31,4 milioane lei (0,4%);
- contribuția la bugetul U.E. în sumă de 6.396,1 milioane lei (44,2%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru;
- cofinanțarea fondurilor primite de la Uniunea Europeana 732,9 milioane lei (5,1%).

2. **Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare** în sumă de 1.885,2 milioane lei (3,9%), cu 2,4% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate pentru:

- cercetare fundamentală (de bază) 1.799,0 milioane lei (95,4%);
- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale 86,2 milioane lei (4,6%).

3. **Alte servicii publice generale** în sumă de 1.439,3 milioane lei (3,0%), cu 52,4% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate în principal pentru:

- alte servicii publice generale 1.383,1 milioane lei (96,1%);
- asistență națională externă pentru dezvoltare 69,0 milioane lei (4,8%).

4. **Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi** în sumă de 10.782,9 milioane lei (22,4%), cu 5,9% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 1,5% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- dobânzilor aferente datoriei publice externe 4.427,4 milioane lei (41,1%);
- dobânzilor aferente datoriei publice interne 3.299,1 milioane lei (30,6%);
- dobânzilor aferente împrumuturilor preluate/ contractate de MEF în baza OUG 64/2007 501,1 milioane lei (4,6%);
- alte dobânzi 10,0 milioane lei (0,1%).

5. **Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației** în sumă de 19.577,3 milioane lei (40,7%), reprezintă 2,8% din PIB și au fost efectuate în principal, cu următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat 18.363,7 milioane lei (93,8%).
- transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate 1.213,6 milioane lei (6,2%).

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 22.332,2 milioane lei, reprezentând 17,8% din totalul cheltuielilor bugetare, 3,2% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Cheltuielile pentru apărare** în sumă de 6.725,7 milioane lei (30,1%), reprezintă 1,0% din PIB și au fost efectuate astfel:

- apărare națională, 6.151,5 milioane lei (91,4%);
- administrația centrală, 408,9 milioane lei (6,1%);
- participarea la misiuni și operațiuni militare în afara teritoriului statului român, 133,9 milioane lei (2,0%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare 27,6 milioane lei (0,4%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării 3,8 milioane lei (0,1%).

2. **Ordine publică și siguranță națională**, în sumă de 15.606,5 milioane lei (69,9%), reprezintă 2,2% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

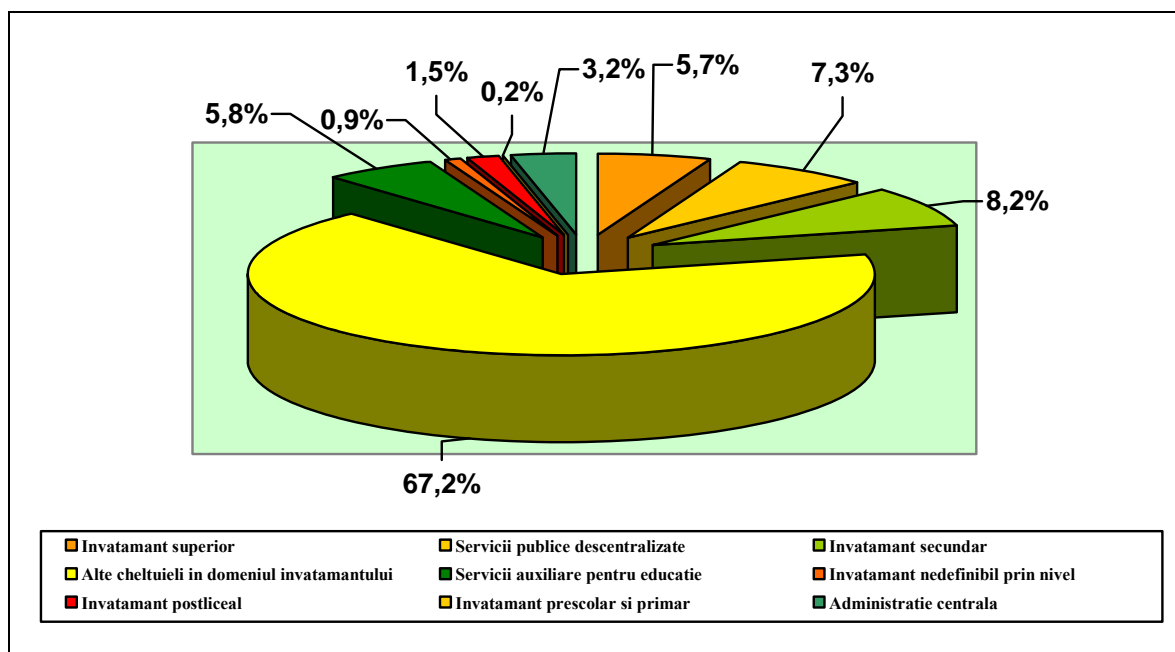
- ordine publică, 5.786,5 milioane lei (37,1%) din care pentru: poliție 3.543,3 milioane lei (61,2%), jandarmerie 1.356,5 milioane lei (23,5%), pază și supravegherea frontierei 886,7 milioane lei (15,3%);
- autorități judecătorești 3.069,0 milioane lei (19,7%);
- siguranță națională 2.422,4 milioane lei (15,5%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor 1.644,6 milioane lei (10,5%);
- penitenciare 1.028,9 milioane lei (6,6%);
- alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale 893,3 milioane lei (5,7%).

III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, în sumă de 29.666,2 milioane lei, reprezentând 23,7% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 4,2% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Învățământ**, suma de 4.491,9 milioane lei (15,1%), reprezintă 0,6% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte cheltuieli în domeniul învățământului 3.019,7 milioane lei (67,2%);
- învățământ secundar 369,2 milioane lei (8,2%);
- servicii publice descentralizate 326,7 milioane lei (7,3%);
- servicii auxiliare pentru educație 259,2 milioane lei (5,8%);
- învățământ superior 255,0 milioane lei (5,7%);
- administrație centrală 144,6 milioane lei (3,2%);
- învățământ postliceal 70,1 milioane lei (1,5%);
- învățământ nedefinibil prin nivel 38,7 milioane lei (0,9%);
- învățământ preșcolar și primar 8,7 milioane lei (0,2%).

Grafic 4. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ în totalul capitolului “Învățământ”

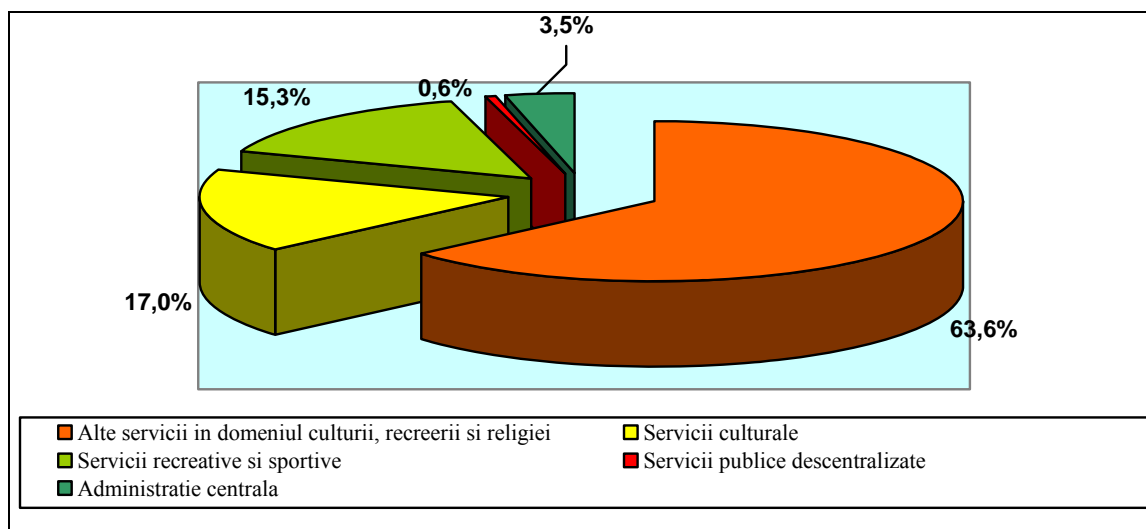
2. **Sănătate**, suma de 3.758,5 milioane lei (12,7%), reprezintă 0,5% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății 3.215,1 milioane lei (85,5%);
- hematologie și securitate transfuzională 169,4 milioane lei (4,5%);
- servicii publice descentralizate 141,1 milioane lei (3,8%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi 92,9 milioane lei (2,5%);
- administrație centrală 67,0 milioane lei (1,8%);
- servicii de sănătate publică 52,7 milioane lei (1,4%).

3. **Cultură, recreere și religie**, suma de 1.919,8 milioane lei (6,5%) reprezintă 0,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei 1.221,7 milioane lei (63,6%);
- servicii culturale 327,3 milioane lei (17,0%);
- servicii recreative și sportive 293,6 milioane lei (15,3%);
- administrație centrală 66,6 milioane lei (3,5%);
- servicii publice descentralizate 10,6 milioane lei (0,6%).

Grafic 5. Ponderele principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie în totalul capitoului “Cultură, recreere și religie”

4. **Asigurări și asistență socială**, suma de 19.496,0 milioane lei (65,7%) reprezintă 2,8% din PIB și a fost efectuată pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe 8.333,3 milioane lei (42,7%);
- asistență socială pentru familie și copii 6.419,1 milioane lei (32,9%);
- asistență socială în caz de boli și invalidități 2.700,5 milioane lei (13,9%);
- prevenirea excluderii sociale 950,1 milioane lei (4,9%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale 541,6 milioane lei (2,8%);
- administrație centrală 276,1 milioane lei (1,4%);
- servicii publice descentralizate 256,2 milioane lei (1,3%);
- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare 18,1 milioane lei (0,1%);
- ajutoare pentru urmași 1,0 milioane lei.

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE, în sumă de 7.056,4 milioane lei, reprezintă 5,6% din totalul cheltuielilor bugetare, 1,0% din PIB, având următoarele destinații:

1. **Locuințe, servicii și dezvoltare publică** în sumă de 4.532,3 milioane lei (64,2%) reprezintă 0,6% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale, 2.637,8 milioane lei (58,2%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice, 1.211,3 milioane lei (26,7%);
- locuințe, 683,2 milioane lei (15,1%).

2. **Protecția mediului**, suma de 2.524,1 milioane lei (35,8%) reprezintă 0,4% din PIB și a fost efectuată pentru:

- administrația centrală 2.261,5 milioane lei (89,6%);
- reducerea și controlul poluării 236,8 milioane lei (9,4%);
- protecția biosferei și a mediului natural 19,1 milioane lei (0,7%);
- alte servicii în domeniul protecției mediului 4,8 milioane lei (0,2%);
- servicii publice descentralizate 1,9 milioane lei (0,1%).

V. ACȚIUNI ECONOMICE în sumă de 18.006,5 milioane lei reprezintă 14,4% din totalul cheltuielilor bugetare, 2,6% din PIB și au fost efectuate cu următoarele destinații:

1. **Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă**, în sumă de 1.883,3 milioane lei (10,5%), din care:

- programe de dezvoltare regională și socială 1.227,7 milioane lei (65,2%);
- ajutoare de stat 389,8 milioane lei (20,7%);
- administrație centrală 188,3 milioane lei (10,0%);
- rezerve de stat și de mobilizare 90,7 milioane lei (4,8%).

2. **Combustibili și energie**, în sumă de 122,0 milioane lei (0,7%), fiind efectuate pentru carbune și alți combustibili minerali solizi.

3. **Industria extractivă, prelucrătoare și construcții** în sumă de 99,6 milioane lei (0,5%).

4. **Agricultură, silvicultură, piscicultură și vanătoare** în sumă de 6.000,3 milioane lei (33,3%), reprezintă 0,9% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 3.478,1 milioane lei (58,0%);
- agricultură 1.830,8 milioane lei (30,5%);
- administrația centrală 542,1 milioane lei (9,0%);
- servicii publice descentralizate 85,9 milioane lei (1,4%).

5. **Transporturi** în sumă de 9.621,5 milioane lei (53,4%), reprezintă 1,4% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- transport feroviar, 4.655,1 milioane lei (48,4%);
- transport rutier, 3.213,9 milioane lei (33,4%);
- administrația centrală, 872,0 milioane lei (9,1%);
- transport pe apă, 732,4 milioane lei (7,6%);
- transport aerian, 141,3 milioane lei (1,4%).

6. **Comunicații** în sumă de 107,2 milioane lei (0,6%).

7. **Cercetare și dezvoltare în domeniul economic** în sumă de 94,8 milioane lei (0,5%), din care pentru:

- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei, 66,9 milioane lei (70,6%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 27,9 milioane lei (29,4%).

8. **Alte acțiuni economice**, în sumă de 45,3 milioane lei (0,3%), din care pentru:

- turism 33,8 milioane lei (74,6%);
- Fondul Român de Dezvoltare Socială 11,5 milioane lei (25,4%).

9. **Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior**, în sumă de 32,5 milioane lei (0,2%).

C. DEFICITUL BUGETULUI DE STAT

Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2015, s-a încheiat cu un deficit de 21.448,2 milioane lei.

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2015 comparativ cu 31 decembrie 2014 (când deficitul bugetar a fost de 21.102,2 milioane lei), se constată o creștere de 1,6%, în valori absolute 346,0 milioane lei.

Deficitul bugetului de stat pe anul 2015 comparativ cu anul 2014 precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 8:

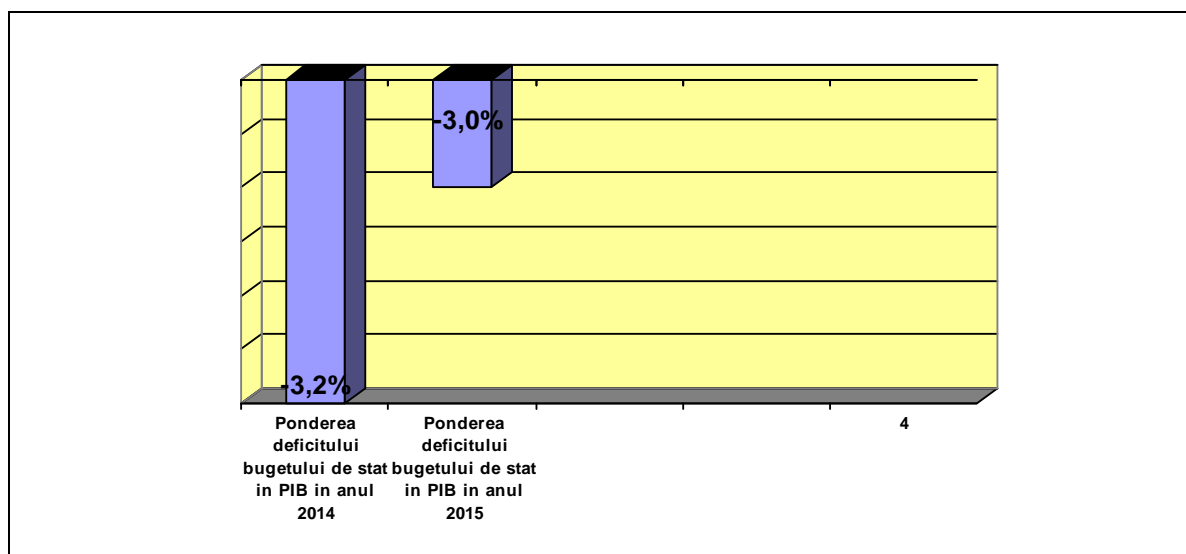
Tabel 8.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015
Deficit	(21.102,2)	(21.448,2)	(3,2)	(3,0)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015 este de 704.542,0 milioane lei.

Grafic 6. Ponderea deficitului bugetului de stat în PIB la 31 decembrie 2015 comparativ cu 31 decembrie 2014

D. EXECUȚIA BUGETULUI
FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE
PE ANUL 2015

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate funcționează în baza Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015 a fost aprobat prin Legea bugetului de stat nr. 186/2014 și a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 20/2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 47/2015 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015 și unele măsuri bugetare .

În indicatori sintetici, execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015, se prezintă astfel:

Tabel 9.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr.186/2014	Prevederi /Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	% Față de prevederi /credite definitive
Venituri	22.902,2	23.555,7	23.316,6	98,9
Cheltuieli	22.902,2	23.555,7	23.489,9	99,7
Excedet(+)/ Deficit (-)	-	-	(173,3)	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015

Analizând execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2015 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 23.316,6 milioane lei, sunt cu 239,1 milioane lei sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate în sumă de 23.489,9 milioane lei, sunt cu 65,8 milioane lei sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 173,3 milioane lei.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2015 sunt în sumă de 23.316,6 milioane lei și se prezintă astfel:

Tabel 10.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	% față de prevederile definitive
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL	23.555,7	23.316,6	98,9
Venituri curente	21.275,4	21.086,9	99,1
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	1.843,9	1.623,4	88,0
Contribuții de asigurări din care:	19.402,9	19.435,3	100,1
- contribuțiile angajatorilor	9.425,2	9.206,7	97,6
- contribuțiile asiguraților	9.977,7	10.228,6	102,5
Venituri nefiscale	28,6	28,2	98,8
Subvenții din care :	2.252,1	2.229,6	98,9
Subvenții de la bugetul de stat	2.092,9	2.078,9	99,3
Subvenții de la alte administrații	159,2	150,7	94,6
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	28,2	0,1	0,2

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015

Realizarea veniturilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015 comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 11:

Tabel 11.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
VENITURI TOTAL	22.868,5	23.316,6	100,0	100,0	3,4	3,3
Venituri curente	19.011,3	21.086,9	83,1	90,4	2,8	3,0
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	1.521,1	1.623,4	6,6	7,0	0,2	0,2
Contribuții de asigurări din care:	17.465,6	19.435,3	76,4	83,3	2,6	2,8
- contribuțiile angajatorilor	8.244,1	9.206,7	36,1	39,5	1,2	1,3
- contribuțiile asiguraților	9.221,5	10.228,6	40,3	43,8	1,4	1,5
Venituri nefiscale	24,6	28,2	0,1	0,1	-	-

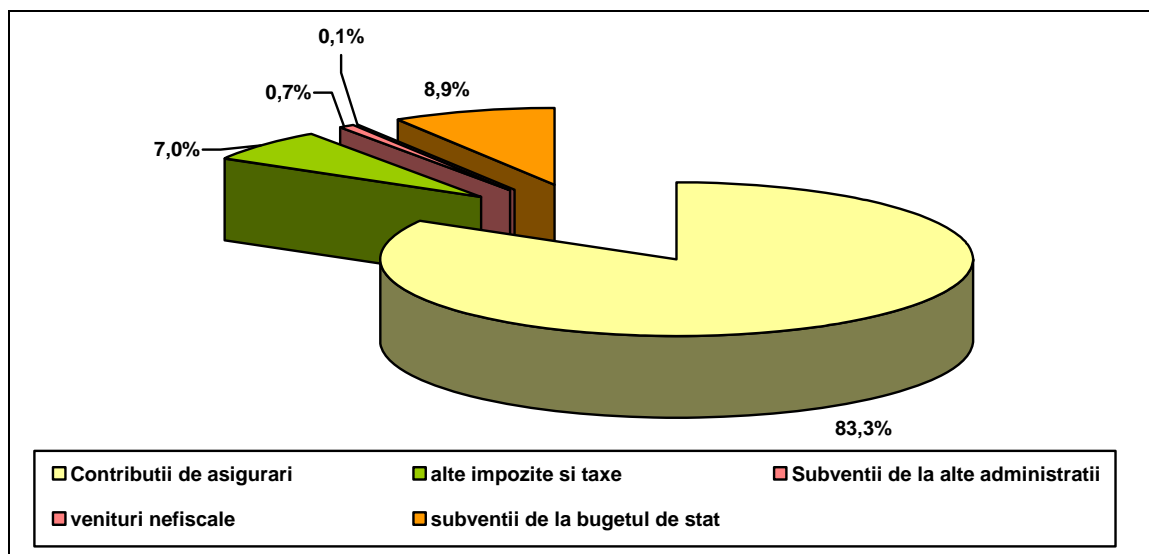
Subvenții din care :	3.842,2	2.229,6	16,8	9,6	0,6	0,3
Subvenții de la bugetul de stat	3.637,3	2.078,9	15,9	8,9	0,5	0,3
Subvenții de la alte administrații	204,9	150,7	0,9	0,7	0,1	-
Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	15,0	0,1	0,1	-	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015, 704.542,0 milioane lei.

Veniturile încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2015, în sumă de 23.316,6 milioane lei, au crescut cu 1,9% față de anul 2014, (3,3% din PIB) și s-au constituit din următoarele surse:

- **alte impozite si taxe generale pe bunuri si servicii** în sumă de 1.623,4 milioane lei, reprezintă 7,0% din totalul veniturilor încasate și 0,2% din PIB;
- **contribuții de asigurări** în sumă de 19.435,3 milioane lei, reprezintă 83,3% din totalul veniturilor încasate, 2,8% din PIB și cuprind: contribuțiile angajatorilor 9.206,7 milioane lei (39,5%) și contribuțiile asiguraților 10.228,6 milioane lei (43,8%). Veniturile din contribuții ale bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate au crescut cu 11,3%, datorită creșterii efectivului de salariați din economie cu 2,7%, creșterii câștigului salarial mediu brut pe economie cu 7,1% și a nivelului salariului de bază minim brut pe țară (la suma de 975 lei lunar începând cu 01.01.2015 și la 1.050 lei începând cu 01.07.2015), precum și efectuarea plății titlurilor executorii;
- **venituri nefiscale** în sumă de 28,2 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul veniturilor încasate, sunt formate din venituri din vânzări de bunuri și servicii în sumă de 26,8 milioane lei (95,0%) și venituri din proprietate în sumă de 1,4 milioane lei (5,0%). Veniturile nefiscale înregistrează o creștere de 14,6% în anul 2015, față de anul 2014;
- **subvenții de la bugetul de stat** în sumă de 2.078,9 milioane lei, reprezintă 8,9% din totalul veniturilor încasate și 0,3% din PIB ;
- **subvenții de la alte administrații** în sumă de 150,7 milioane lei, reprezintă 0,7% din totalul veniturilor încasate;
- **sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări** în sumă de 0,1 milioane lei.

Grafic 7. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul veniturilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2015.

Cheltuielile Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2015, în sumă de 23.489,9 milioane lei, reprezintă 99,7% față de prevederile bugetare.

În structura funcțională execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 12.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	23.555,7	23.489,9	99,7
Sănătate	22.078,9	22.013,3	99,7
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	9.293,7	9.278,8	99,8
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	9.030,5	9.011,3	99,7
Servicii medicale în ambulator	2.984,9	2.967,8	99,4
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	35,7	35,5	99,4
Administrație centrală	61,3	52,3	85,3
Servicii publice descentralizate	198,6	195,5	98,4
Îngrijiri medicale la domiciliu	57,9	57,3	99,0

Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	416,3	414,8	99,6
Asigurări și asistență socială	1.476,8	1.476,6	99,9
Asistență socială în caz de boli și invalidități	860,7	860,5	99,9
Asistență socială pentru familie și copii	616,1	616,1	99,9

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015

Realizarea bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015 comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 13:

Tabel 13.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
CHELTUIELI TOTAL	22.868,5	23.489,9	100,0	100,0	3,4	3,3
Sănătate	21.487,3	22.013,3	94,0	93,7	3,2	3,1
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	9.470,9	9.278,8	41,4	39,5	1,4	1,3
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	8.566,4	9.011,3	37,5	38,4	1,3	1,3
Servicii medicale în ambulator	2.734,2	2.967,8	12,0	12,6	0,4	0,4
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	31,3	35,5	0,1	0,2	-	-
Administrație centrală	74,9	52,3	0,3	0,2	-	-
Servicii publice descentralizate	249,4	195,5	1,1	0,8	-	-
Îngrijiri medicale la domiciliu	52,5	57,3	0,2	0,2	-	-
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	307,7	414,8	1,4	1,8	0,1	0,1
Asigurări și asistență socială	1.381,2	1.476,6	6,0	6,3	0,2	0,2
Asistență socială în caz de boli și invalidități	803,0	860,5	3,5	3,7	0,1	0,1
Asistență socială pentru familie și copii	578,2	616,1	2,5	2,6	0,1	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015, 704.542,0 milioane lei

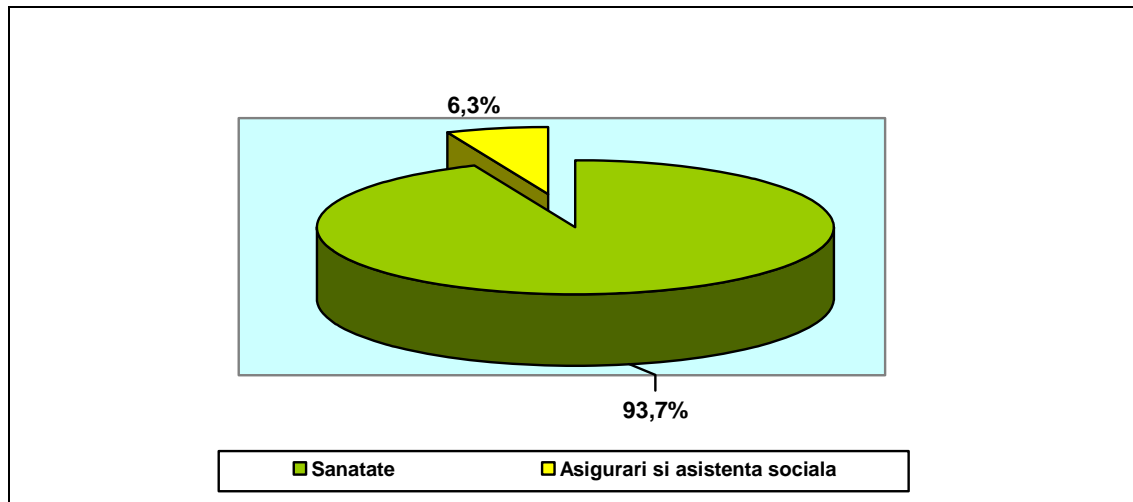
Cheltuielile pentru sănătate în sumă de 22.013,3 milioane lei, reprezintă 93,7% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 3,1% din PIB, au înregistrat o creștere de 2,4% comparativ cu anul 2014 și au fost efectuate pentru :

- **produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale** în sumă de 9.278,8 milioane lei, reprezintă 39,5% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 2,0% comparativ cu anul 2014;
- **servicii medicale în unități sanitare cu paturi** în sumă de 9.011,3 milioane lei, reprezintă 38,4% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 5,2% comparativ cu anul 2014;
- **servicii medicale în ambulator** în sumă de 2.967,8 milioane lei, reprezintă 12,6% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 8,5% comparativ anul 2014;
- **servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar** în sumă de 35,5 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 13,4% comparativ cu anul 2014;
- **administrație centrală** în sumă de 52,3 milioane lei, reprezintă 0,2 % din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 30,2% comparativ cu anul 2014;
- **servicii publice descentralizate** în sumă de 195,5 milioane lei, reprezintă 0,8% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 21,6% comparativ cu anul 2014;
- **îngrijiri medicale la domiciliu** în sumă de 57,3 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 9,1% comparativ cu anul 2014;
- **prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale** în sumă de 414,8 milioane lei, reprezintă 1,8% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 34,8% comparativ cu anul 2014.

Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială în sumă de 1.476,6 milioane lei, reprezintă 6,3% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 0,2% din PIB, au înregistrat o creștere de 6,9% comparativ cu anul 2014 și au fost efectuate pentru:

- **asistență socială în caz de boli și invalidități** în sumă de 860,5 milioane lei, reprezintă 3,7% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 7,2% comparativ cu anul 2014;
- **asistență socială pentru familie și copii** în sumă de 616,1 milioane lei, reprezintă 2,6% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 6,6% comparativ cu anul 2014.

Grafic 8. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în anul 2015.

În structura economică execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabelul 14

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	23.555,7	23.489,9	99,7
I. Cheltuieli de personal	169,0	167,2	98,8
II. Bunuri și servicii	21.900,8	21.867,9	99,8
III. Dobânzi	5,5	1,0	18,2
VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	0,1	0,1	60,4
IX. Asistență socială	1.476,8	1.476,7	99,9
XII. Active nefinanciare	3,5	1,6	44,6
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	(24,6)	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015

Execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2015, comparativ cu anul 2014, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 15:

Tabelul 15

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
TOTAL PLĂȚI	22.868,5	23.489,9	100,0	100,0	3,4	3,3
- Cheltuieli de personal	180,6	167,2	0,8	0,7	-	-
- Bunuri și servicii	21.299,8	21.867,9	93,2	93,1	3,2	3,1
- Dobânzi	4,5	1,0	-	-	-	-
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	21,2	0,1	0,1	-	-	-
- Asistență socială	1.381,3	1.476,7	6,0	6,3	0,2	0,2
- Active nefinanciare	2,5	1,6	-	-	-	-
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(21,4)	(24,6)	(0,1)	(0,1)	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2014 este de 666.637,3 milioane lei, iar pentru anul 2015, 704.542,0 milioane lei

Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 23.489,9 milioane lei au înregistrat în anul 2015 o creștere de 2,7% comparativ cu anul 2014, reprezentând 3,3% din PIB și au fost efectuate pentru :

- **cheltuielile de personal** în sumă de 167,2 milioane lei, reprezintă 0,7% din totalul cheltuielilor și au înregistrat în anul 2015 o scădere de 7,4% comparativ cu anul 2014;
- **bunuri și servicii** în sumă de 21.867,9 milioane lei, reprezintă 93,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat în anul 2015 o creștere de 2,7% comparativ cu anul 2014, ponderea cea mai mare înregistrându-se la cheltuieli materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional, datorată decontării cheltuielilor efectuate cu serviciile medicale în ambulator, în unități sanitare cu paturi, precum și cu decontarea cheltuielilor efectuate cu prestații medicale acordate într-un stat membru al Uniunii Europene;
- **dobânzi** în sumă de 1,0 milioane lei au înregistrat în anul 2015 o scădere de 77,8% comparativ cu anul 2014;
- **proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare** în sumă de 0,1 milioane lei au înregistrat în anul 2015 o scădere de 99,5% comparativ cu anul 2014;
- **asistență socială** în sumă de 1.476,7 milioane lei, reprezintă 6,3% din totalul cheltuielilor și au înregistrat în anul 2015 o creștere de 6,9% comparativ cu anul 2014, urmare creșterii numărului de solicitări ale angajatorilor (instituții publice) pentru restituirea sumelor plătite de către aceștia, peste nivelul sumei constituite ca obligație de plată din contribuțiile pentru concedii și indemnizații de boală;
- **active nefinanciare** în sumă de 1,6 milioane lei au înregistrat în anul 2015 o scădere de 36,0% comparativ cu anul 2014.

E. DATORIA PUBLICĂ A STATULUI

Datoria publică a României înregistrată la 31 decembrie 2015 în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, a fost în valoare de 315.833,3 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală de 299.142,6 milioane lei reprezintă 94,7 % din total datorie publică, în timp ce datoria publică locală de 16.690,7 milioane lei a reprezentat doar 5,3 % din totalul datoriei publice.

I. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2015 în sumă de 299.142,6 milioane lei, respectiv 66.116,1 milioane EURO la cursul de la 31 decembrie 2015, cuprinde datoria publică guvernamentală directă în valoare de 283.579,5 milioane lei (62.676,4 milioane EURO) și datoria publică guvernamentală garantată în valoare de 15.563,1 milioane lei (3.439,7 milioane EURO).

Soldul datoriei publice guvernamentale directe la sfârșitul anului 2015 în valoare de 283.579,5 milioane lei (62.676,4 milioane EURO) a crescut cu 18.131,0 milioane lei față de soldul de la finele anului 2014 (anexa nr.7 “Contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2015”) și prezintă următoarea structură:

- A. Certificate de trezorerie, în sumă de 9.176,1 milioane lei (2.028,1 milioane EURO) având o pondere de 3,2 % din datoria publică guvernamentală directă și reprezintă certificate de trezorerie emise în sectorul interbancar, precum și certificate de trezorerie pentru populație vândute prin rețeaua trezoreriei statului transformate în certificate de depozit la scadență;
- B. Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 183.823,2 milioane lei (40.628,4 milioane EURO), reprezentând 64,8 % din datoria publică guvernamentală directă;
- C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine, în sumă de 1.216,7 milioane lei (268,9 milioane EURO), reprezentând 0,4 % din datoria publică guvernamentală directă;
- D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale, în sumă de 38.008,7 milioane lei (8.400,6 milioane EURO), reprezentând 13,4 % din datoria publică guvernamentală directă;

- E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului UE nr. 332/2002), în sumă de 15.835,8 milioane lei (3.500,0 milioane EURO), reprezentând 5,6 % din datoria publică guvernamentală directă;
- F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, în sumă de 35.519,2 milioane lei (7.850,4 milioane EURO), reprezentând 12,5 % din datoria publică guvernamentală directă;
- G. Instrumente structurate, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- H. Leasing financiar în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- I. Instrumente de cash management (administrarea lichidităților) în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- J. Plasamente private, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă.

Împrumuturile contractate direct de stat în cursul anului 2015, în conformitate cu prevederile OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, au avut ca destinație finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, respectiv: titluri de stat emise pe piața internă, împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, emisiuni de euroobligațiuni denumite în Euro, împrumutul pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală de la BEI, împrumutul pentru Proiectul privind învățământul secundar de la BIRD.

Pentru anul 2015 serviciul datoriei publice guvernamentale directe*) a fost în valoare de 56.332,7 milioane lei, din care rambursările de rate de capital/refinanțările de împrumuturi au reprezentat 47.192,4 milioane lei, iar plățile de dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor privind datoria publică guvernamentală directă au fost de 9.140,3 milioane lei, după cum urmează:

1. plăți de dobânzi și comisioane:

- 0,5 milioane DST,
- 337,1 milioane dolari SUA,
- 954,9 milioane EURO,
- 841,3 milioane JPY,
- 0,5 milioane CHF,
- 3.512,8 milioane lei,

reprezentând 9.140,3 milioane lei;

2. rambursări de rate de capital :

- 136,8 milioane DST,
- 206,2 milioane dolari SUA,

- 3.892,2 milioane EURO,
- 4.292,0 milioane JPY,
- 5,1 milioane CHF,
- 28.136,1 milioane lei,

reprezentând 47.192,4 milioane lei.

*) serviciul datoriei publice guvernamentale directe nu include rambursările din împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului.

În cursul anului 2015 au fost efectuate plăți de către MFP, în calitate de garant, din fondul de risc în suma de 35,6 mil. Lei în contul creditului extern pentru finanțarea proiectului privind lucrările de reabilitare a grupului nr.4 din CET Paroseni care fost contractat de MIR de la JBIC și subîmpumutat SC Termoelectrica SA, iar MFP a garantat MIR cu SG. 5118/2002.

Soldul datoriei publice guvernamentale garantate la 31 decembrie 2015 în valoare de 15.563,1 milioane lei (respectiv 3.439,7 milioane EURO) a fost cu 247,6 milioane lei mai mare decât soldul înregistrat la sfârșitul anului 2014 (anexa nr.8 “Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2015”), și prezintă următoarea structură:

I. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale înregistrează suma de 12.908,3 milioane lei (2.852,9 milioane EURO), conform anexei ”Situția garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2015”. Garanțiile acordate în baza legilor speciale provin din:

1. sectorul bancar și reprezintă daune în litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești și angajamente extrabilanțiere garantate în favoarea Băncii Comerciale Române S.A. și
2. garanții emise în cadrul programului guvernamental “Prima Casă”(OUG nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare), programul de reabilitare termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare (OUG nr. 69/2010), programul de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE (OUG nr. 9/2010), programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii (OUG nr. 92/2013) și programul de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (OUG nr. 66/2014 cu modificările și completările ulterioare).

II. Alte garanții guvernamentale în sumă de 2.654,8 milioane lei (586,8 milioane EURO) cuprinde:

1. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de 2.369,1 milioane lei, respectiv 523,6 milioane EURO;
2. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în vederea finanțării de proiecte au reprezentat 285,7 milioane lei, respectiv 63,2 milioane EURO.

În anul 2015 s-au emis garanții de stat în valoare de 2.985,1 milioane lei, astfel:

1. 2.960,4 milioane lei în cadrul programului guvernamental “Prima Casă” (OUG nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare);
2. 0 milioane lei în cadrul programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor in domenii prioritare pentru economia romanească finantate din instrumente structurale ale UE (OUG nr. 9/2010);
3. 0,2 milioane lei în cadrul programului de reabilitare termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare (OUG nr. 69/2010);
4. 21,26 milioane lei în cadrul programului de garantare a creditelor pentru intreprinderi mici si mijlocii (OUG nr.92/2013).
5. 3,26 milioane lei in cadrul programului de stimulare a cumpararii de autoturisme noi (OUG nr. 66/2014).

În acest an au existat cazuri de neachitare a obligațiilor de plată la extern de către beneficiarii de credite garantate, pentru care Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, a onorat la extern sau intern, după caz, obligațiile asumate prin scrisorile de garanție emise. Este cazul societăților comerciale: CN CFR SA, SC Termoelectrica SA, SC Complex Energetic Hunedoara SA, SC Electrocentrale București SA, Primăria Oraș Siret, Primăria Mun. Câmpulung Moldovenesc, Primăria Mun. Gura Humorului, Primăria Mun. Vatra Dornei, Primăria Preutesti, Primăria Forasti, Primăria Fundu Moldovei, Primăria Boroaia, Primăria Vama, Primăria Dragoiești, Primăria Dolhești, Primăria Ciprian Porumbescu, Primăria Granicești, Primăria Baia, Primăria Sadova, Primăria Iacobeni, Primăria Vadu Moldovei, Primăria Bogdănești, Primăria Zvoriștea, Primăria Dumbrăveni, Primăria Cornu Luncii, Primăria Siminicea, Primăria Malini, Primăria Moldovita, Primăria Horodniceni, Primăria Drăgușeni, Primăria Valea Moldovei, Primăria Păltinoasa, Primăria Risca, Primăria Mitocu Dragomirnei, Primăria Broșteni, Primăria Cajvana, Primăria Dolhasca, Primăria Liteni, Primăria Milisauti, Primăria Solca, Primăria Vicovu de Sus, Primăria Adancata, Primăria Arbore, Primăria Bosanci, Primăria Botoșana, Primăria Marginea, Primăria Mănăstirea Humorului, Primăria Parteștii de Jos, Primăria Poiana Stampei, Primăria Radașeni, Primăria Sucevita, Primăria Todirești, Primăria Volovat, Primăria Pojorita, Primăria Patrauti, Primăria Udești, Primăria Bunești, Primăria Cacica, Primăria Dărmănești, Primăria Dornești si Primăria Ipotești pentru care Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma de 105,3 milioane lei. De asemenea, Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma 7,3 milioane lei în contul unui număr de 96 garanții executate în cadrul Programului “Prima Casă”.

Pentru recuperarea debitelor, în conformitate cu legislația în vigoare, Ministerul Finanțelor Publice a luat măsurile prevăzute, în legislația în vigoare pentru încasarea sumelor achitate în calitate de Garant precum și pentru cele datorate la fondul de risc.

Din plățile efectuate de Ministerul Finanțelor Publice în calitate de Garant până în anul 2015 inclusiv, de la beneficiarii de garanții guvernamentale în anul 2015 s-a recuperat suma de 46,5 milioane lei. Din această sumă, în cadrul Programului “Prima Casă” s-a recuperat suma de 4,3 milioane lei, iar în cadrul programului Mihail Kogălniceanu pentru întreprinderi mici și mijlocii s-a recuperat suma de 0,5 milioane lei.

II. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2015 a fost în sumă de 16.690,7 milioane lei (respectiv 3.689,0 milioane EURO), și cuprinde datoria publică locală directă în valoare de 16.084,7 milioane lei (3.555,0 milioane EURO) și datoria publică locală garantată în valoare de 606,0 milioane lei (134,0 milioane EURO).

Soldul datoriei publice locale contractată direct de autoritățile administrației publice locale la 31 decembrie 2015 a fost în sumă de 16.084,7 milioane lei (3.555,0 milioane EURO), conform anexei nr. 9 “Contul general al datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2015”.

Soldul datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2015 a fost în sumă de 606,0 milioane lei (134,0 milioane EURO), conform anexei nr. 10 “Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2015”.

III. FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul bugetului general consolidat realizat în anul 2015 de 1,4 % din PIB a fost finanțat din surse interne (93 %) și din surse externe (7 %). Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de certificate de trezorerie și obligațiuni de stat de tip benchmark lansate pe piața internă, emisiuni de titluri de stat în valută pe piața externă, trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte, trageri din împrumuturile contractate de unitățile administrativ teritoriale, precum și din rezerva în valută la dispoziția Trezoreriei Statului.